

Prof. zw. dr hab. med. Arkadiusz Jawień

Bydgoszcz 24.08.2021

Katedra i Klinika Chirurgii Naczyniowej i Angiologii

Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera UMK

85-094 Bydgoszcz, ul. M. Skłodowskiej-Curie 9

Ocena

dorobku naukowego (w tym monotematycznego cyklu prac – „Współczesne problemy leczenia chirurgicznego guzów nadnerczy i zmian pozanadnerczowych”) oraz dorobku dydaktyczno-organizacyjnego dr n. med.

**Sadegh’a Toutouchi kandydata do stopnia naukowego doktora
habilitowanego**

I. Dane ogólne

Dr n. med. Sadegh Toutouchi jest absolwentem I-ego Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie z roku 1988, kiedy to otrzymał dyplom lekarza.

Całą swoją karierę zawodową od momentu skończenia studiów, przebył w Akademii Medycznej w Warszawie, aktualnie Warszawski Uniwersytet Medyczny. W latach 1988-89 odbył staż podyplomowy a następnie w okresie 1989 – 2000 pracował w Klinice Chirurgii Ogólnej i Chorób Klatki Piersiowej prowadzonej przez prof. Mieczysława Szostka, jako asystent. Od roku 2000 do chwili obecnej jest adiunktem Kliniki Chirurgii Ogólnej i Endokrynologicznej i Chorób Naczyń WUM.

Posiada specjalizację I i II stopnia z chirurgii ogólnej uzyskaną w latach 1991 i 1995 oraz z chirurgii naczyniowej z roku 2003. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskał w roku 2003 pod kierunkiem dr hab. med. M. Skórskiego w oparciu o obronę pracy pt.: *„Endarteriektomia tętnicy szyjnej wewnętrznej u pacjentów z przeciwstronną niedrożnością”*.

II. Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy habilitanta – potwierdzony przez Bibliotekę Główną Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 2.06.2020, to w sumie 31 oryginalnych pełnotekstowych prac naukowych i dodatkowo 20 opisów przypadków. Wśród nich jest 13 prac oryginalnych opublikowanych w czasopismach z Impact Factor(IF) i 18 w czasopismach bez IF. Wśród 20 opisów przypadków, 13 opublikowanych jest w czasopismach z IF i 7 w czasopismach bez IF. Dodatkowo habilitant opublikował jeszcze 14 streszczeń na zjazdy zagraniczne i krajowe, 2 rozdziały w podręcznikach oraz 1 pracę pogładową.

Łączny IF wynosi: $IF=38,983$ (w tym 4,189 jako pierwszy autor w pracach oryginalnych i 2,978 w pracach opisujących przypadki kliniczne). Sumaryczna wartość punktacji KBN/MNiSzW: 671.

Liczba cytowań publikacji według bazy Scopus 599 (bez autocytowań). Indeks Hirscha według bazy Scopus: 6

Warto jeszcze wspomnieć, że habilitant brał udział w międzynarodowym badaniu wieloośrodkowym ACST-1, z którego pochodzi publikacja za 33.633 IF.

Monotematyczny cykl publikacji stanowiący „osiągnięcie habilitanta” i podstawę oceny tzw. rozprawy habilitacyjnej zatytułowany „Współczesne problemy leczenia chirurgicznego guzów nadnerczy i zmian pozanadnerczowych”, to 4 następujące prace:

1. Toutounchi S, Pogorzelski R, Legocka M, Krajewska E, Celejewski K, Legocka M, Ambroziak U, Gałązka Z, Lateral laparoscopic adrenalectomy in patients with previous abdominal surgery single – center experience. Videosurgery and Other Miniinvasive Techniques.2018;13(3): 283-287. MNiSW 15; IF 1,147
2. Toutounchi S, Legocka M, Pogorzelski R, Zapala Ł, Krajewska E, Celejewski K, , Ambroziak U, Gałązka Z. Surgical treatment of abdominal paragangliomas. Endokrynologia Polska.2019;70(60):469-472. MNiSW 40; IF 1,521
3. Toutounchi S, Pogorzelski R, Wołoszko T, Krajewska E, Celejewski K, Legocka M, Jakuczun W, Gałązka Z. Adrenal sparing surgery for a hormonally active tumor – a single centre experience. Endokrynologia Polska 2020;71(5):388-391. DOI:10.5603/EP a.2020.033.MNiSW 40; IF 1,521

4. Gosk-Przybyłek M, Doroszko A, Dobrowolski P, Warchoń-Celińska E, Harazny J, Bińczyk E, Szymanek K, Pęczkowska M, Kabat M, Toutounchi S, Gałązka Z, Górnicka B, Szaflik J, Januszewicz M, Klisiewicz A, Hoffman P, Lenders JWM, Eisenhofer G, Szaflik JP, Schmieder RE, Prejbysz A, Januszewicz A. Retinal arterial remodeling In patients with pheochromocytoma or paraganglioma and its reversibility following surgical treatment. *Journal of Hypertension*. August 2020 - Volume 38 - Issue 8 - p 1551-1558. doi: 10.1097/HJH.0000000000002420. MNiSW 100; IF 4,209

Wszystkie 4 prace z tego cyklu są „impaktowane”. Ich łączny IF wynosi 8,398 natomiast punktacja MNiSzW dla całego cyklu prac osiąga wynik 195 punktów. Habilitant jest pierwszym autorem w 3 pracach. Spełnia to wymogi minimów habilitacyjnych oceny dorobku naukowego dla uczelni medycznych przyjętych przez prorektorów uczelni medycznych w roku 2014/2015.

A. Ocena monotematycznego cyklu prac

Chorzy, u których w wyniku nadmiernej produkcji katecholamin przez rdzeń nadnerczy lub pozanadnerczowo (tzw. paraganglioma) stanowią duże wyzwanie kliniczne ze względu na zwiększone ryzyko występowania chorób sercowo-naczyniowych. Diagnozowanie i leczenie takich chorych nie jest łatwe i wymaga nie tylko odpowiedniej aparatury diagnostycznej ale i posiadania odpowiedniej umiejętności leczenia, w tym leczenia operacyjnego. Ostatnie lata przyniosły w tej dziedzinie duże zmiany, zwłaszcza jeśli chodzi o laparoskopowe usuwanie nadnerczy, które prawie całkowicie wyeliminowało dostęp otwarty przez duże cięcie poza lub wewnątrztrzewnowe.

Dr n med. Sadegh Toutounchi od początku swojej kariery chirurgicznej zainteresowany był leczeniem schorzeń nadnerczy, stąd cykl prac podlegający ocenie dotyczy właśnie tego problemu. Ośrodek w którym pracuje habilitant ma jedno z największych doświadczeń w Polsce w leczeniu guzów nadnerczy, tak więc prace oparte są na dużej liczbie przypadków, dobrze udokumentowanych i opublikowanych w uznanych czasopismach medycznych.

Autor w pierwszej publikacji poddaje analizie możliwość wykonania operacji usunięcia nadnerczy metodą laparoskopową u osób po wcześniejszych zabiegach na jamie brzusznej. W grupie 150 chorych leczonych laparoskopowo konwersję do

zabiegu otwartego wykonano tylko w 2% przypadków. Okazało się, że wcześniejsze zabiegi na jamie brzusznej, jak i wielkość guza nadnerczy nie stanowił istotnego problemu w leczeniu tych chorych. Było to przesłanką do jeszcze szerszego stosowania metody laparoskopowej w leczeniu chorych w Klinice habilitanta.

W pracy trzeciej ocenianego cyklu, habilitant, korzystając z uzyskanego laparoskopowego doświadczenia zdecydował się na zastosowanie tej techniki w oszczędzającej adrenalektomii celem wyluszczenia tylko guza nadnerczy i pozostawienia kory nadnercza. W oparciu o 22 takie operacje autor konkluduje, że zabiegi oszczędzające należy wykonywać w przypadku, kiedy chory narażony jest na obustronne usunięcie nadnerczy i hormonalną substytucję. Zaproponowany sposób postępowania może oczywiście chorego od tej niedogodności uchronić i tym samym zabezpieczyć właściwe funkcjonowanie ustroju.

W drugiej pracy, habilitant zajął się problem przyzwojaków, wywodzących się z układu współczulnego, produkujących katecholaminy, które w podobny sposób jak w przypadku guzów nadnercza mogą stymulować rozwój chorób sercowo-naczyniowych, zwłaszcza nadciśnienia. Autorowi udało zebrać się dość dużą, jak na polskie warunki grupę chorych, bo 28 chorych. Z tej grupy, 39% chorych poddano operacji laparoskopowej a 61% leczono metodą otwartą. Zdobyte doświadczenie wskazuje, że przyzwojaki położone pomiędzy aortą a żyłą główną dolną, zwłaszcza na poziomie naczyń nerkowych i powyżej, w kierunku przepony powinny być operowane metodą otwartą, gdyż dostęp laparoskopowy jest bardzo utrudniony.

Z pozycji recenzenta mogę tylko dodać, że być może takie stwierdzenie jest przedwczesne, gdyż nowe techniki zwłaszcza z użyciem robotów, będą w stanie precyzyjnie oddzielić tkanki położone głębiej w przestrzeni zaotrzewnowej i tym samym odsetek operacji minimalnie inwazyjnych wzrośnie.

W czwartej pracy, w której habilitant nie jest pierwszym autorem ale współuczestniczy w leczeniu i ocenie chorych, wspólnie z internistami wykazano po raz pierwszy, że nadmiar katecholam jest odpowiedzialny za pogrubienie naczyń siatkówki niezależnie od nadciśnienia i po wykonanym operacyjnym usunięciu guza nadnercza lub przyzwojaka proces pogrubienia cofa się, przywracając prawidłową budowę naczynia siatkówki. Przedstawione dane wspierają dane o tym, że rola katecholamin jest niepodważalna w naczyniowym remodelingu u chorych z pheochromocytoma i przyzwojakami.

Monotematyczny cykl prac stanowiący osiągnięcie habilitanta znakomicie wpisuje się w światowy trend leczenia chorych z guzami nadnerczy i hormonalnie czynnymi przyzwojakami. Rola laparoskopii w postępie leczenia tych chorych jest niepodważalna ale robotyzacja może stanowić kolejny krok w poprawie wyników leczenia.

Z recenzenckiego punktu widzenia, bardzo doceniam wysiłek habilitanta w przeprowadzeniu wszystkich badań i przygotowaniu poszczególnych publikacji do różnych czasopism.

B. Ocena pozostałego dorobku naukowego

Poza cyklem monotematycznym dorobek habilitanta zawiera się w 47 opublikowanych pracach oryginalnych i opisach przypadków.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że większość pozostałego dorobku naukowego habilitanta dotyczy zagadnień przedstawionych w monotematycznym cyklu prac. Osobiście uważam, że niektóre z nich można byłoby śmiało włączyć do cyklu monotematycznego i tym samym poszerzyć osiągnięcia dr med. Sadegh'a Toutounchi w tej dziedzinie. Pokazuje to tylko, że habilitant w swojej pracy zawodowej i naukowej zogniskował swoje zainteresowania na zagadnieniu nadnerczy i paraganglioma. Przedstawił te zagadnienia z różnych perspektyw, poszerzył naszą wiedzę o stosowane techniki operacyjne i konieczność wykonywania badań podstawowych.

Dokładana analiza opublikowanych prac wskazuje na dużą determinację Habilitanta w kierunku zdobycia jak największej wiedzy w zakresie szeroko pojętej chirurgii nadnerczy i przyzwojaków. Umiejętność wprowadzania nowych sposobów leczenia oraz otwartość na wdrażanie nowych technik świadczy o wielkim zaangażowaniu dr Sadegh'a Toutounchi w proces diagnostyczno-leczniczy chorych.

III. Ocena dorobku dydaktyczno-organizacyjnego

Dorobek dydaktyczno-organizacyjny dr med. Sadegh'a Toutounchi należy uznać za wystarczający. Jest aktywnym nauczycielem akademickim od roku 2000, prowadzącym zajęcia dla studentów z chirurgii ogólnej i naczyniowej zarówno dla studenckich grup polskich jak i dla studentów anglo-języcznych na wydziale lekarskim oraz wydziale pielęgniarstwie. Był promotorem 6 prac licencjackich dla studentów pielęgniarstwa.

Odbył liczne staże naukowe w znanych Klinikach Europy, podnosząc swoje kwalifikacje chirurgiczne i zgłębiając nowe techniki operacyjne oraz podstawy pracy naukowej. Współpracował z licznymi ośrodkami chirurgicznymi w Polsce oraz w krajach takich jak Niemcy , Holandia, Włochy i Iran.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Chirurgii Naczyniowej, Towarzystwa Chirurgów Polskich, Polskiego Klubu Chirurgii Endokrynologicznej i The European Association of Surgery.

Od momentu, kiedy Prof. M. Szostek w roku 1993 rozpoczął organizację Kongresów Angiologów Wschodniej i Zachodniej Europy, dr Sadegh Toutounchi aktywnie uczestniczył i współorganizował kolejnych 6 edycji tych spotkań do roku 2004. Brał ponadto udział we współorganizacji 5th i 10th International Congress of Central European Vascular Forum w latach 2006 i 2016 oraz krajowych zjazdów Sekcji Chirurgii Endokrynologicznej Towarzystwa Chirurgów Polskich i Polskiego Klubu Chirurgii Endokrynologicznej.

Recenzował wiele prac do czasopism medycznych krajowych i zagranicznych.

IV. Wniosek końcowy

Reasumując, uważam, że dorobek naukowy dr Sadegh'a Toutounchi (w tym cykl prac monotematycznych wybranych przez habilitanta jako „osiągnięcie naukowe”) zasługuje na uznanie. Wskazuje dodatkowo na ogromne zaangażowanie habilitanta nie tylko w pracę naukową ale i w codzienne działania lecznicze na rzecz chorych z guzami nadnerczy oraz zmian pozanadnerczowych, którzy nie mają zbyt wielu miejsc w Polsce gdzie takie zabiegi się przeprowadza. Duże doświadczenie dydaktyczno-organizacyjne pozwala habilitantowi także na efektywną realizację zadań Uczelni oraz samorealizację swoich zamierzeń i pomysłów.

W związku z powyższym stawiam wniosek do Wysokiej Rady Doskonałości Naukowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie dr Sadegh'a Toutounchi do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Prof. Arkadiusz Jawień